

~~W.H.~~
M.-o. 167

J. C. Lefenius.

304

LECTIONVM VARIANTIVM
IS
ARTE AMATORIA QVIDI
EX CODICE HELVETIENSE
EX LIBRIS PRAESES
JACOBUS HEMPEL
VIRIS
EXCELSIS ET DOCTISSIMIS
FREDERICO CHR. SCHEFFLER
EX LIBRIS PRAESES - EX LIBRIS
JACOBUS HEMPEL
PP
JOACHIMOLPHO MARTENS
DVC. SEMINARI PHILHORICO-PAEDAGOCIO
CENSUS AGRICOLA ACQUA TERRA ARBORE
ET SOCIETATIS CIVILIS VITAM
RELATI AB EPISTOLIS
GYMI GRATULATIONE
TULI IN DIVE CIVICIA HONORUM
ANNO MDCCLXVII
ARHUSAS CENSUS
IN CIVITATE
SEMINARI PHILHORICO-PAEDAGOCIO
GMI ITA
AD STRUCTURAM
ANT. LUDOV. STIDENSTICKER
MANUSCRIPTUS LIBRARY OF THE
SEMINARI PHILHORICO-PAEDAGOCIO
HELVETIENSIS
TYPIS IN ROME ETC.

LECTIONVM VARIANTIVM
IN
ARTE AMATORIA OVIDII
EX CODICE HELMSTADIENSI
EXCERPTARVM
SPECIMEN I.

VIRIS
CLARISSIMIS ET DOCTISSIMIS
GEORG. ANT. CHR. SCHEFFLER

DVCALIS INSTITVTI PHILOGICO - PAEDAGOGICI
COLLABORATORI AC BIBLIOTHECAE ACAD. IVL.
CAROL. CVSTODI

ET
IO. LVDOLPHO MARTENS

DVC. INSTIT. PHILOGICO - PAEDAGOG. COLLEGAE
ORDINARIO BIBL. ACAD. IVL. CAROL. CVSTODI
ET SOCIETATIS DVCAL. TEVTONICAE
HELMST. AB EPISTOLIS

CVM GRATVLATIONE
SVMMORVM IN PHILOSOPHIA HONORVM

A. D. III. CAL. DEC. A. R. S. CIOCCCLXXXVI.
AB IISDEM IMPETRATORVM
NOMINE

SEMINARII PHILOGICO-PAEDAGOGICI
OBLATVM
AB AVCTORE

IO. ANT. LVDOV. SEIDENSTICKER.

HANNOV. IVRIS VTRIVSQ. CVLTORE
SEMIN. PHIL. PAED. COLLEGA.

HELMSTADII
TYPIS Io. HENR. KÜHNLINI.

ex donat. aue

LIBRARIUS ALEXANDER
N O M I N A
RELIQVORVM COLLEGARVM
SEMINARII PHILOLOGICO-PAEDAGOGICI.

Io. Henricus Seidenstücker, Schwarzb. Theol. Cultor, in Paedagogio Praeceptor Ordinarius.

Io. Julius Benedictus Pahst, Brunov. Theol. C. in Paedagogio Praeceptor Ord.

Carolus Fridericus Dürking, Brunov. Math. et Cameral. C. in Paedagogio Praeceptor Extraord.

Augustus Wilhelmus Fridericus Meyer, Brunov. Iuris utr. C.

Io. Henricus Elias Meyer, Brunov. Iuris utriusque C. in Paedagogio Praeceptor Extraord.

Fridericus Philippus Wernerus Kroll, Brunov. Theol. C. in Paedagog. Praeceptor Extraord.

Io. Nicolaus Ludovicus Hoerstel, Brunov. Theol. C.

Carolus Gustavus Rentzel, Hamburg. Math. C.

L57

Serenus ille singulis annis dies
Nobis redit, quo nos amoris vinculum
Coniunxit arcuus. Fauens tunc plausibus
Verbisque gratulantibus stabat. Fides
Fuxta latus VESTRVM, ligata vincula
Perennitate sanciens. Quis nostra, quis
Tunc permeabat sensus ima pectora!
Quali micabant gaudio exultantia
Praecordia, et noua beatitudine
Situs tumescentes! Ab illo tempore
In moribus VESTRIS magis cognovimus,
Quae sint rubescenti genae Modestiae,
Quid alma Virtus quidque corda candida
Sint, quidque aperta frons, dolique nescius
Vultus; quid aequa mens, serena in asperis
Tumultuantibusque fatis permanens,
Nec, rebus ex optato euntibus, tunens.
O centies semperque laetior dies
Nobis — precamur et vouemus! — ille eat!

A 2

Sed

4

---

*Sed hic, amici, illo serenor dies
Nobis venit, fulgentis instar sideris;
Quo parta honoris palma VESTRA tempora
Cingit, sibique vindicat Virtus suum
Locum. Micat corona VOBIS laurea,
VOBIS, anhela quos cupido provehit
Ad summa doctrinae cacumina, et quibus,
Quod ius piumque postulat, curae fuit.
Quid ergo mirum, si sonabit hoc die,
Nobis sacro, Fama hos fere impares modos,
VESTRAS ad astra summa laudes efferens?
„Phoebe, faue! veniunt bini ad tua templam ministri:
„Nunc dare te cytharae carminibusque decet.
„Nunc nitidus pulcherque veni! Nunc in due munen:
„Advena ne magnum vincat uterque deum.
„Nunc quae circumdat tibi tempora, deme coronam,
„Et propera meritis neciere ferta viris.
„Inter mortales celebratur uterque magister;
„Sed tibi, coelestis Phoebe, minister erit. „*

LECTIONES VARIANTES AD OVIDII ARTEM AMATORIAM. LIBER PRIMVS.

Incepit prima codicis nostri a) pagina ab his characteribus:
I. H. S., quos quis nescit esse symbolum societatis Iesu?
Sed a prima librarii manu, qui suum nomen nos ignorare noluit b)
valde discrepant, quippe qui longe recentioris notae sunt.
Nec mirum; quia librarii aetas ultra huius societatis originem adscendit, atque LXXXIV. annorum spatio ab eius primis iucunabulis distat. Forte quondam codicis nostri possessor fuit aliquis ex hac societate, cui haec signa, nescio quare, adnotare placuit.

3. *Remoque reguntur*: Burmannus, cuius lectiones nostris subiunxit legit: *remoque mouentur*, quae vera est lectio.
Ouid: Heroid. ep. 7. v. 147.

Vt moueas remoque tuas uentoque carinas.
Sic in Cod. Scriuer: qui uersus adumbratus uidetur ex hoc nostro loco, et Ep. 13. 101.

Cum uenies ueloque moue remoque carinam.
Virg. Aen. 10. 195.

Ingontem remis Centaurum promouet — —
Coniectura Ian: Vlitii, legentis:

A 3

Arte

a) Nam ars amatoria primum locum in manuscripto nostro fortita est, cuius descriptionem collegii nostri Director dedit in spec. 1 lectionum variantium in Heroidibus Ouidii ex cod. Helmst. excerptarum. Helmst. 1779.

b) Ab initio Hermaphrodit, operis maxima ex parte adhuc inediti, auctore Antonio Beccatello Panormita, quod Ouidii libris in codice nostro subiunctum est, hi characteres leguntur.

1450. O Fenix
CZR NAHO

Idem nomen profitetur pag. 1. lusum in Priapum, qui Hermaphroditum ordine excipiunt.

Arte citae remique ratis uelique reguntur
nihil habet, quo nitatur, eamque miror se Burmanno
probare potuisse, quippe quae teretes ayres offendit. Prae-
terea etiam particula et in remoque veloque explicativa est, expo-
nens per partes, quid sit in generali arte, uti saepe apud poë-
tas veteres. v. Ill. Heyne ad Virg. Georg. 2, 193. Aen. 1, 61.

4. *Levis: leves.* Illa antiquior forma est, quam a viris
doctis praelatam video.

5. *Autumedon: Automedon.* Prius est emendatio recen-
tioris manus, quae doctior fuit, multasque lectiones interlinea-
res et marginales inseruit, quae ex veteri bonaue notaem
exemplari manasse videntur; quod semel monuisse sufficiat.
Nam prima manus exarauerat hoc monstrum:

Automedori lentisque arat.

Inperitus aliquis glossator adscripsit *Achilles*, temere per-
mutans Achillem cum suo *inve^zco*.

11. *Philirydes praefecit: Philyrides perfecit.* *Philyrides* bene.
Nam geminatio liquidae consonantis metri causa melius pro-
nunciationi relinquitur; quam rationem sequuntur Ill. Heyne
ad Virg. Aen. 5, 598. in V. L. et Ill. Brunck passim ad Apol-
lon. Rhod.

Margini adscripta est glossa *Docuit.*

13. *Totiens: toties.* Solennis varietas in nostro codice,
uti iam observavit Cunze, vir doctiss. in spec. suo ad epist.
Heroid. 5, 132. Evidem hunc modum scribendi ortum fuisse
puto e nota productionis, a libraijis male intellecta, quam ve-
teres longis syllabis adponere solebant. Hanc formam e cod.
Mediceo ill. Brunck in splendidam Virgilii sui editionem redu-
xit. v. Corte ad Salust. Jug. c. 106.

21. *Cedit: Cedit.*

23. *Arist: Uffit.* Priorem praefero.

25. *Mentiar: mentior.*

26. *Monemur: monemur.* Saepissime haec verba a libra-
riis confunduntur. v. Drakenborg ad Sil. Ital. 2, 273. 5, 117.

Monemur praferendum mihi uidetur. Est enim vox pro-
pria de inspiratione deorum et responsis oraculorum. Ouid.
Fast. 3, 167. Met. 15, 795. Ep. ex ponto 1, 3. Ep. 4. v. 113.
Tibull:

Tibull. 1, 6, 50 Tib. 3, 4, 5. Valer. Flaccus pr. Arg. Plin. Pan. cap. 76. Consultare aues reuererique numinum montus. Hinc monitorium fulmen apud Senec. quaeſt. Nat. 2, 49.

27. *Cliosque: Clusque.* Prior lectio, ni fallor, originem e consuetudine graecas terminaciones per graecos characteres exprimendi, traxit. E *Clios* siebat *Clis*, (propter similitudinem τριῶν et ω) et ex hoc *Clios* uel cum uel sine nota productionis. Apud Priscianum, qui libr. 7. p. 324. Virg. versum (Aen. 10, 199.) ad illustrandam nominum Graecorum declinationem adducit, in uno libro peruetusto *Mantoyſ* (ſeu *Mantouſ*) exscriptum eſſe vidit Iacob: Fr. Heuſinger; a) Quo mea ſententia magis conſirmatur. Ned enim aduentior Heuſingero, opinanti, Ovidium de industria Aeolicam dialectum ſectatum fuiffe. Saepiſſime hi genitiū, definentes in *Os* in Codd. Mſptis reperiuntur. b) Atque ex hac terminatione cum linea transversa imperiti libraři ſibi genitivos finixerunt, quos, ni me omnia fallunt, pura et elegans latinitas nunquam agnouit; quales ſunt *Didonis*, *Calypſonis*, *Heronis*.

Apud Ennium: *Poenos Didone oriundos.*

Apuleius Met. I.

Calypſonis. Reponendum eſt *Calypſus*.

Auct. anonymous Carm. 67. Lufuum in Priap:

Penelopes primam Didonis prima ſequatur.

Auctoritate Vett. Codd. atque Helmstad. quem ipſe inſpexi (ubi *Dido* exaratum eſt) lege:

Penelopes primam Didus fac prima ſequatur.

Sic etiam apud Laclantium fab. 5. lib. 11. pro *Califonis* ſcribe *Califus*.

29. *Mouet hoc nauī c) parete perito: Mouet vati parete perito.* Recent: manus *Vati*. Haec vestigia conſirmare videntur ſuspicionem Iani Gebhardi lib. 1. Ant. Lect. 3.

Multi

a) Quem vide in Heroidum Ovidianarum emendationibus Guelferbytanis. In Lessingii Beyträgen zur Litteratur 3ter. Beytrag, pag. 64. v. 3.

b) Vid. Heuſinger I. c. ad Ep. 6, 65. Ep. 10, 99. Ep. 15, 183. 217.

c) Forte *gnauī*: Nam *gnauī* et *nauī*, *gnati* et *nati* in te non diſterunt; Sed verba *hoc nauī* proter puncta ſubſcripta pro deletis habenda ſunt;

Multi Codd. tesseram adiiciunt lectioni *monet*. Sed nihil novandum est. Vid. vers. 26. supra. Am. 3, 1, 6. Fast. 4, 820. Fast. 1, 268. Ep. 15, 4.

Unde mouetur opus.

Sic enim scribendum est, repugnante Burmanno, qui lect. *veniret*, glossam sapientem, admisit. Fast. 3, II. Am. 3, 1, 37. 31. Gloss. *Vittati*.

32 Gloss. *Vestis religiosa*. Minus bene. Instituta est orbis, qui inferiorem stola partem circumire solebat. Graece περιπέδηλον, περιπέδηλον. v. Scalig. ad Catull. p. 81. *Instituta b. l.* pro stola longa posita est, cuius pars erat, atque haec pro stolata virgine. Haec enim duo signa seuerioris pudicitiae erant, vitta, et stola longa. Unde Tibull. I, 6, 67.

*Sit modo casta doce, quamuis non vitta ligatos
Inpediat crines, nec stola longa pedes:*

Praecipue vero poëta noster respicit virgines vestales, quarum praecipua insignia erant vittae. v. ill. Heyne ad Lib. 2, 5, 53. ad quem l. illustrandum egregie facit Ovid, Fast. 3, 30. 39. *Hic: haec.* Am. 3, 1, 26.

Haec animo dices area digna meo est.

40. *Premenda*: terenda. De permutatione vocabulorum petere, premere, terere vid. Burn. ad Rutil. Itin. I, 621. Noster Cod. sibi non constat. Nam vers. 52. legit *terenda*; lib. 2, 426. *tenenda*. Hoc loco mihi arridet *Premenda*. *Premere metam* idem est, quod Naso Am. 3, 2, 12. *metam stringere* vocat. Graece ἐγχειμάψαι, ρυσση, vel αἰχρογοι ἵνεσθαι, (Hom. Il. Ψ. 334. 339.)

47. Prima manus non declinat a vulg. lect. Sed recentior tanquam var. lect. adscriptis:

sunt apibus noti frutices.

Eam ex vetustiori aliquo codice in hunc migrasse reor, quippe quam ex ingenio interpolatoris fluxisse, vix mihi persuadeo. Sed vulg. bene sese habet, cui hic fere sensus ineft. Sicuti aucupes sciunt, ubi solitae avium sedes sint, in quibus laqueos et retia tendant; ita etiam tu non ignorare, sed potius ex me discere debes, ubi locorum, quod ames, reperire possis. Non semel amatoriae artes cum aucupio apud vett. poetas comparantur. Plaut. Asin. I. 3. 68.

51.

51. *Ventis: vento.* Illud ποιτικωτερον.
Sic Ouid. Met. 1.

Vela dabant ventis.

Virg. Aen. 3, 9. Ouid. ep. 7, 171. Ep. 3, 58. Met. 7, 40.
Ep. 2, 25, et sexcentis aliis locis, ubi semper *ventis*.

53. *Portauit: Portarit.* Posteriorem lectionem Heinsius contra communem codd. consensum absque necessitate inuexit. Si quid mutandum esset, mallem:

*Andromedan Perseus nigris portauit ab Indis:
Rapta fuit Pbrygio Graia puella viro.*

55. *Namque dabit Roma formosas pueras: tamque dabit formosas Roma pueras.* Namque praefero, quod omnes codd. praeferunt Scaligeri tueruntur. Non enim sermo est de pulchritudine, sed de numero puerarum, uti vers. 56. satis docet. Attamen ex meo sensu particula copulativa *namque*, perdestrem sermonem nimis sapiens, melius prorsus abesset. Si vestigiis nostri cod. insistere licet, forte legendum est:

Tot tibi Roma dabit formosas, crede, pueras.

Id, ni fallor, proprius ad Ouidianum colorem accedit.

57. *Melina: Methymna. Gloss. Insula Graeca, fertilis uisis.*

60. *Sua: Sui: Vulg. bene. Am. 1, 8:*

At Venus Aeneae regnat in urbe sui.

Heinsius hoc distichon non esse Ouidiana notae contendit, ex rationibus mihi sane non satisfacientibus. Offendit eum ὁμοίως τελευτοὶ in stellas - pueras. Sed talis αὐθεντία etiam optimis poetis condonanda est, ut Hom. Il. 2.

Ἐσπέτε νῦν μοι Μεσαι, ὀλυμπία δάματ' ἔχεσαι.

Ouid. Met. 5, 164.

Tigris ut, auditis diuersa valle duorum

Exstimplante fame mugitibus armentorum.

Etiam apud Vigilium, limatissimum poëtam, talia hemisphaeria, in eadem syllaba desinentia, occurunt.

Nec video, cur Heinsius vers. 60. ideo suspectum putet, quia ex alio loco adumbratus sit. Namque non semel Ouidius in operibus suis se ipse imitatur, uti supra vers. 3. vidi-mus. Immo bis terue integri versus apud Nasonem occur-
funt.

61. *Iuvenilibus: crescentibus.* Manus rec. tuetur lectio-
nem *crescentibus.*

62. *Vera explicatur a nostro glossatore per valde iuvenis.*
Atque sic interpretatur Burm. Evidem mallem intelligere pu-
ellam *re vera* adhuc intactam, cuius virginitas illibata est. Oppo-
nitur *vera puer* *falsae*, quae virginitatis speciem simulat. Nam
poetae saepius *virginem* et *puellam* appellant, quae nupta est,
vel peperit. Virg. Ecl. 6, 47. Horat. 3, od. II. v. 35. Ouid.
Her. I, 115. Pari modo *παρθένος* apud Graecos usurpatur.

64. *Cogeris et voti:* *Cogeris voti.* Cum Heinsio legendum
puto *cogere et voti.*

65. *Gravis et: sera et.* Posterioris lectionis numeri ad
rem aptiores, eique conuenientiores sunt, qui eam rhythmo
exprimunt. Rec. man. *sera et.* Tibull. I, 4, 33.

Vidi ego iam iuvenem, premeret cum senior aetas
Moerentem stultos praeterisse dies.

Cf. Gronov. obs. 2, 19.

73. *Quaque: quaque.* Placet *quaque.* Locus scholiaстae,
quem Heinsius laudat, corruptus et mutilus mihi videtur.

Scholiastes noster hanc glossam addidit: *Ista fuere ibi picta;*
quam sententiam, ab Heinsio satis confutatam, foverunt et-
iam Scaliger et Passeratius, opinati, picturam Danaidum in
porticu suisse suspensam.

74. *Belides stricto: Belides et stricto.* Illud ferri potest,
modo sic distinguitur:

Quaque parare necem miseris patruelibus ausae:

Belides stricto stat ferus ense pater.

Graece Βηλιδης, filius Beli. Virg. Aen. 2, 81.

— — *si forte tuas pervenit ad aures*

Belidae nomen.

Legi etiam potest:

— — *patruelibus ausae*

Beliades; stricto stat ferus ense pater.

Haec forma apud Senec. occurrit in Herc: Oct. v. 960.

Stricto cruenta Belias ferro stetit.

Sed quam Burm. formam seruat, eam praeferendam duco,
quia Ouid. familiarissima est. Met. 4, 462.

Glossa

Glossa ad nostrum locum est *Danaus*, *Aegistus*. (l. *Aegyptus*.)

76. *Viro*: Syro.

77. *Nec fuge lanigerae Memphitica templo*: (rec. m. *sacra*.)
Neu fuge linigerae Memphitica templo. Innumeris locis Hein-
 sius evincere studet, non *lanigerae* sed *linigerae* legendum esse.
Quidam Niligenae; atque sic ep. ex Ponto I, I, 51. in quibus-
 dam codd.

Vidi ego Niligenae numen violasse fatentem

Iсидis.

Sed hanc lect. in qua omnibus fere in locis, ubi occurrit, codd. inter se pugnant, improbat Heinsius, eumque secutus Burmannus, cum Io non ad Nilum sit genita. Evidem eam non adeo contemnendam puto. Nam Iupiter Ionem, iam vaccam, iterum ad Nilum in virginis pulcherrimae figuram mutauit; ita ut redacta in pristinam hominis speciem quasi ite-
 rum nata, (*ad Nilum genita*) et παλιγγενεῖαν subiisse videtur. Cf. Apollodor. I. 2, cap. 1. pag. 80. ed. Heyn. Moschus id. 2. de hac re ita canit.

— — Την ἐπταπορφω πάροι Νείλῳ
 Εκ βοος ἐνπερσσοι πάλιν μεταμοιβή γυναικα.

Itaque non male in uno cod. *Niliaceae*, quod glossema της
Niligenae esse videtur. Nuper de hac lect. disputavit Alb.
 Christ. Meineke V. Cl. a)

78. *Illa*: ipsa.

79. *Posset*: posset.

80. *Foro est*: foro. Gloss. To arguto explicat per *clamo*.

81. *Quae*: qua. Semper fere noster cod. in hoc pronomi-
 ne errat, v. vers. 73. *Qua* ad indicandum locum situmve ali-
 cuius rei etiam in pedestri sermone non raro adhibetur. Pomp.
 Mela I, 3. et Tanai ad Helleponsum, *qua ripa est dicti annis*.
 Ibid. c. 2 *Fit ripa, qua Tanais est.*

82. *Expressis*. Gloss. emissis.

83. *Amore*: amor. Gloss. To consultus explicat per *sapi-*
ens. Minus bene. Intelliguntur jurisconsulti.

86. *Sua*: sui.

88. *Dicens*: cliens.

B 2

89.

a) In epistola gratulatoria ad Herm. ab Uffel. Ienae 1783.

89. *Venerare: venare.* Rec. m. *venare.*

91. *Quo: quod.* Nostro cod. Francii conjectura confirmatur:

— — *quo ludere possis.*

quod elegantius et rei aptius esse videtur. *Ludere* est verbum amatorium, uti apud Graecos *παιχειν*, *αρχεδισταζειν*. Art. A. 2, 391.

Ludite, sed furto celetur culpa modesto.

Cf. Heinlius ad ep. 17, 16.

92. *Simul* tanquam var. lect. pro *semel* recent. manus notavit. Non male. Hunc versum ex variis variorum codd. vestigiis ita constituendum puto:

Quodque, simul tangas, et retinere velis.

Burmanni explicatio nimis arguta mihi videtur.

In quibusdam exemplaribus legitur *quam*, contra consuetudinem Ouidii. Cf. Heinlius ad ep. 12, 31.

93. *Vtque redit: ut redit.*

95. *Aut ut apes solitos suos: aut ut apes saltusque suos.*
To *solitos* ex antecedente versu male repetitum est, ubi tamen mallem *solidum cibum* i. e. grana dura, nec *exesa*, qualia formicæ sibi semper eligunt. Forte etiam *integrae* nec adhuc *conritis fruges* intelliguntur. Sic Fast. 6, 381.

Quodcumque est Cereris solidae, cava machina frangat.

Heinlius non damnat penitus lectionem: *olentia pascua;* minime tamen abest, quin *Hymettia pascua* reponendum censeat. Sed *olentia arva, odorata pascua* passim apud poetas veteres occurrant, et huic loco melius conueniant, quam importuna illa *pascua Hymettia*. Nec ego consentio cum Heinlio, lectionem *bumentia mella* infra damnante. *Humentia* sunt, quae ab Horatio *rosida*, a Virg. *liquentia*, a Graecis *νεοφερα* vocantur. Anthol. Brodae et Obsopaei (Francof. 1600.) pag. 179. v. 15.

Δευκα πολυτεγτοι νεοφερα καλλεα κηρα.

Praeter eos locos, quos Heinlius adduxit, etiam apud Martialem 11. ep. 43. *Hyblea* et *Hymettia mella* occurunt; sed ex eo neutiquam sequitur, eadem etiam Ouidio esse obtrudenda.

97. *Ad: in. Met. 3, 715.*

100.

100. *Iste: ille.*

102. *Vidit: iuvit.* Rec. manus iuvit. *Vidit placet,* ita ut per viduos viros intelligentur Sabini, quos Sabinae viduos esse viderunt.

109. *Notat: notant.*

112. *Lydius: Ludius.* Gloss. *A loco bistro.*

114. *Pretenda: petenda.*

119. *Lege: more.*

125. *Dicuntur: ducuntur,* et sic rec. manus.

Ad verba genialis praeda gloss. *Scilicet tori matrimonialis.* Gen-
erus in thes. Latinae linguae intelligit Sabinas in toro geniali
mox collocandas. Heins. et Burm. emendant genitalis, omni-
bus codd. dissentientibus. Non opns mihi videtur. *Geniale*
enim omne id nobis est, quod genio nostro non repugnat,
quod lautum, festivum et totum ad nostros sensus est. Haec
signif. h. l. optime quadrat, nec raro obvia est apud poetas.

127. *Repugnabat negabat: repugnarat negarat.* Versus. 130
et 131. post 136. perperam transpositi sunt.

137. *Archana prima manus.* Alia *secreta pro var. lect.*
adiecit, quae vox a pura Nasonis latinitate aliena est; nam,
substantive adhibita, occurrit demum apud Quint. Sueton, et
Tacitum. Ouid. semper *arcana.* Met. 2, 639.

— — fatorum arcana canebat.

138. *Prima man. accipienda, sec. adspicienda;* Illud genui-
num est ex analogia *re dare nutus seu notas.* Her. 16, 256. et
17, 81.

Accipere cum aspicere saepisse in MSptis permutatur. Cf.
Drakenb. ad Sil. Ital. 5, 573. Burm. ad Quint. decl. 15. 14. pag.
321. Eadem permutatio nocuisse videtur ep. 15. v. 1. ubi mul-
ti Codd. apud Heusingerum l. c. legunt:

Numquid ubi accepta est — —

Evidem mallem.

Numquid ubi accepta est — —

Hanc emendationem contextus postulare videtur.

139. *Ad dominam: a domina.* A vulg. lect. non receden-
dum videtur. Dura est coniectura Heinsii. *A. h. l. pro iux-*
ta. Haec enim praepositio saepius ordini denotando inservit.
Trist. 5, 8.

Haec sunt a primis proxima uota meis.

Fast. 6, 32.

Haec illi a coelo proxima terra fuit.

140. Qua: quam. Cf. Heins. ep. 13, 41.

141. Tangit: iungi. Illud sec. manus deleuit, et hoc substituit. *Linea* gloss. explicat per *Ordo*. Sunt nempe lineae γεφυραι, per quas sedilia transuerso ordine disposita sunt.

Gloss. *Et hoc latus lateri linea interveniente bene adbaeret, si nolit tangi.*

142. Qua: quod.

147. Aut - certantibus - ephesis: *At - coelestibus - eburnis.*

148. Tu a sec. manu mutatum est in tunc.

154. Affer in munda: *Effer immunda.*

160. Pulvinar supposuisse: *Pulvinum composuisse.* Pulvinaria, quia tantum in sacrī locū habent, hic non admitti possunt. Sic enim vett. gloss. *Pulvinar καθιδημα, σεωμη θεον.* Cf. Casaub. ad Sueton. vit. Dom. cap. 76.

161. Profuit et ventos tenui movisse flabello: *Profuit et tenui ventum movisse tabella.* Sonantior prior versus, atque ita Cod. Palatinus Heinsii, a quo noster raro recedit. Itaque inducor, ut credam, hunc ex illo, vel utrumque ex uno fonte manasse. Id magis adparebit, si quis velit eos inter se in his locis comparare. Art. Am. I, 77. I, 319. I, 29. I, 86; et sexcentis aliis-

Id dolendum sane est, quod Heinsius, aliique critici, qui de Ouidio bene meruerunt, codd. suos non accurate descripsérunt, eosque certis notis insignierunt. Nunc enim si quis velit genesis Codd. Oidianorum, atque historiam textus Ouidiani, quae frustra adhuc desiderata est, concinnare; si omnes huius poetæ libros manu scriptos et impressos retrahare, atque insano labore ea colligere debet, quae hi critici absque multo negotio, et quasi in transcursum monere potuissent. Primas laboriosi huius operis lineas adumbravit b. Ernesti, a) quas si quis, difficultatibus non perterritus, continuare, atque, qua fieri potest, ad finem perducere velit, ei

a) in praefatione ad Ouid. ed. Lips. 1773.

indico Sylvii cuiusdam editionem, ad Manuscriptorum fidem expressam, nec ab Heinsoo nec a Burmanno inspectam, quam nec in elenchem edit, Bipont. relatam inveni. Est formae minimae; nunc autem mihi non ad manum.

Caeterum Heinsoo ad hunc locum bene monet, frequen-
tissimum in codd. esse errorem *vella pro belle*. Ita etiam *velle*
pro belle apud Petron. fragm. 20. v. 6. quem l. frustra viri do-
cti, nuperque Antonius sanare studuerunt. Vulgo:

Id nisi velle subest, gratia tota perit.

Sermo est de sermonis gratia. Sed ex hoc versu nemo com-
modum sensum extricare poterit, nisi qui singula verba in
vana commenta detorqueat: Quovis pignore legendum esse
contendo:

Id (sc. sermonis gratia) nisi, belle, subest, gratia tota perit.
Subest eleganter. Sic Cic. de Orat. c. 6. §. 20. *Cognitio,*
quae nisi subest. In eadem re Graeci verbis προσενειαι et προ-
εναι utuntur. Hom. Il. 8, 294. Cf. quos Koehler laudat ad
Simonidis carm. πρεξι γυναικων. V. 52.

165. *Illa et: illa.*

169. *Sentit: sensit.*

170. *Vulneris: munieris.* Hoc melius. Cf. Clav. Ciceron,
Ernest. sub. v. *munus.*

Sequentes quatuor uersus ab oscitante librario omissi et
post versum 190. reieci sunt, ubi satis importunum locum
tenant. Sed manus rec. eos, iusto ordini locoque restitutos,
in margine post v. 170. notavit.

171. *Est modo cur belli navalis in imagine: Quid? modo.*
cum belli navalis imagine.

172. *Persidas duxit Cecropiasque: Persidas induxit Cecro-*
pidasque. Utrumque recte: Nam huius generis voces quatu-
plici modo flecti solent. Sic *Ionicus, Ionius, Ionis, Ionias.* Ste-
phanus in *Iowia, οἰωνῶιοι ιώνιοι, ιωνίωιοι, ιωνίας.* Sic *Persicus,*
Persius, Persis, Persias; Cecropicus, ius, is, ias. Ex hoc
canone omnes, quas Heinsoo et Burm. ad ep. 3, 71. et 9, 73.
congesserunt, formae diiudicandae sunt. Qui autem omnia
ibi cumulata exempla attente perlustraverit, is Ouidio familia-
rissimam formam, quae cadit in *is*, esse reperiet, quam in-
primis

primis cum substantiis foeminini generis coniungere solet.
Itaque Burmannum sequor.

173. *Namque: nempe.* Per utrumque mare glossator noster intellexit *mare superum et inferum*, uti Crispinus. Cf. Schraderi emendatt. c. 4. p. 83. et Cl. Iani ad Horat. 2. Od. 2. v. II. in V. L.

174. *In orbe: in urbe.*

176. *Heu heu: Eheu.*

177. *Domitor: domito.*

181. *Annis: armis.* Vulgaris error. Cf. Drakenb. ad Sil. Ital. 2, 94.

186. *Mala: male.*

192. *Annis: (rec. man. animis) animis.* Priorem lectio-
nem Massonus[^a] explicat per *Adoptionem Augusti*.

194. Prima man. *Hunc; sec. nunc.*

195. *Caeſos: laeſos.* Pari modo confunduntur hae voces
Her. ep. 12. 130. apud Heusingerum l. c.

Glossat. noster Crassos, alii intelligunt Tiberium. Utrumque male. Innuit poeta Caium, quia Tiberius, Lucio et Caio iam mortuis, in Caesarum familiam adoptatus est, uti recte Mycill. ad v. 177. monet. Sueton. in vit. Tib. c. 15. *Caio et Lucio intra triennium defunctis, adoptatur (Tiberius) ab Augusto.* Sed qui sunt fratres caesi? Caius unum tantum fratrem habuit, qui in expeditione contra Parthos mortuus est, nempe Lucium. Agrippam enim Augustus nunquam ad publicos honores promovit, teste Sueton. vit. Tib. 22. Aug. 65. Quid? quod caesus de violenta ferri morte solet usurpari, ita ut h. l. nullo modo ferri possit.

Laeſi ideo dicuntur, quia Parthorum excursionibus crebrisque invasionibus iura Quiritum, ergo etiam fratrum Lucii et Agrippae, laesa erant. Verum enim vero Lucius tunc iam fato functus erat, quod ex Seneca discimus; quomodo itaque defendi poterit:

Cum tibi SINT fratres — —

Evidem mendum latere, atque ita h. l. emendandum puto:

Cum tibi sint laeſi fratres, ulciscere laeſos.

Tales

a) In vita Ouidii pag. 113.

Tales geminationes eorundem verborum non raro oscitantia
librariorum in codd. irrepserunt.

197. Pr. man. *tuusque*; altera *tuisque*.

198. *Invictō*: *invito*. Nescio, an *invito* apud Burm. quo
nihil frigidius, mentum typographicum sit. Trist. 5, 1, 41.
Lenior invicti si sit mihi Caesaris ira.

200. *Stabīt*: *stabunt*.

203. *Munera* pr. man. In spatio interlineari hae variae le-
ctiones adspersae sunt: *Numen, nomen, lumen*, de quarum per-
mutatione v. Drakenborg ad Sil. Ital. 8, 233. Apud Claudian.
epigr. 5. v. 4.

Vltra Pegaseas nomen habebit aquas.

Vulgo. *numen*. Claudian. in carm. in Amphinomum et Ana-
pin fratres vers. 28.

— — *iuvenum lumina, vota senum.*

Ibi cod. Helmst. legit *numina*.

204. *Nobis alter et alter erit*: *Vobis alter es, alter eris.*
Mallem.

Est deus e vobis alter, et alter erit.

^{HOC} 207. *Aciemque* pr. man. sec. *aciesque*. Priorem lectionem
Burm. feruat. *Acies vero ποιητικωρεγον*. Virg. Aen. 1.

Eoasque acies.

Ouid. Met. 13, 207.

210. *Adverso*: *auerso*.

211. *Quid fugis - quid victos*: *Qui fugis - quid vičto*. Prio-
rem lectionem plane Heinßius adsperrnatur, atque conjectu-
ram, ingeniosam sane, substituit. To *Vičtos* forte de Parthis
ipsis intelligi posset. Ouidius nempe, in divinationes abre-
ptus; Parthos iam in fugam conversos videre credit, atque
eis acclamat: „*Quid fugam, Parthi, capeſſitis? Quid vičtos*
vestros commilitones, et iam captivos Romanorum deseritis?
Scilicet, ut vincatis,, (ironice) Itaque mallem ita distingue:

Quid fugis? Ut vincas, quid vičtos, Partib, relinquis?
Certe cum hac interpretatione non male cohaerent sequentia.

218. *Illa*: *iſta*.

219. *Tum*: *cum*.

225. *Hos fac Armenios, haec est Dampneia: Hos facito Armenios, haec est Danaea.* Gloss. *A Dane.* Man. recent. tanquam var. lect. hoc hemistichium notavit:

— — *haec est Sigeia tellus.*

Male. Sunt haec verba repetita ex ep. 1, 33.

Hac ibat Simois, haec est Sigeia tellus.

230. *Quod deinde: quod inde.*

231. *Positis - abducta: positi - adducta.* Gloss. *Amor saepe fuit ore violentus. (l. vinolentus).*

234. *Cepto: capto.* *Ceptus locus est, cui ab initio insisterre cooperat.* Ouid. ep. 6, 126:

Sed tenuit coepitas saeva noverca vias.

Ubi eadem varietas apud Heusing. loc. cit. Burmannus in defendendo *capto* ambitiose doctrinam iactat.

235. *Madidas velociter excutit alas: Pennas velociter excutit udas;* atque sic rec. man. in cod. nostro, quod praefero, quia iam praecesserunt *bibulae* alae.

237. *Coloribus: caloribus.*

241. *Secreta: mentes.* Priorem lect. locum habere non posse, iam supra v. 137. monui. Ouid. Fast. 1. 447.

Dique putant mentes vos aperisse suas.

Pectus apertum apud Cic. in Laelio occurrit; *Aperire alicui suos sensus* apud Corn. Nep. 10, 8, 2.

244. *In venis - In vinis.*

251. *Degenitus: Rec. man. De gemmis.*

255. Pr. man. *Bayas.* Sec. var. lect. addidit *Cumas.* (Gloss. *ubi balnea.*) Cumanarum thermarum h[ab]mentio fit apud Liv. 41, 16. pr. Sed Baiae apud veteres magis celebratae sunt, ubi ingens hominum multitudo confluxit; ubi amatori occasio suppeditata est, puellam suam salutandi, cum ea confabulandi, atque Veneri magis indulgendi. Sueton. in Aug. c. 64. memorat, Augustum quondam Lucio Vinicio scripsisse, parum modeste fecisse eum, quod filiam suam Baiae salutatum venisset. Prop. 1, 2, 30.

Ab pereant Baiae crimen amoris aquae.

Seneca ep. 51. eas diverisorum vitiorum adpellat. Cf. Andr. Bacchius de thermis.

Prope

Prope Baias portus Iulius situs erat, cuius littora Ouidius recte *praetexta velis* vocat. Audiamus enim Sueton. Aug. 16. qui nostrum locum mire illustrat: „*Portum Iulium apud Baias effecit, (Augustus) in quo cum bieme tota copias (navales) exercuisset, — Pompeium superavit.*” Omnia ergo pro retinenda hac lect. inter se conspirant, et supervacanea est conjectura Gronovii:

— — *praetextaque littora villis.*

Fragn. Oxon. apud Heinsl. legit. *Bais*, quod nihil aliud est, quam *Baias*, e compendio cum linea transversa ortum; non *Baulis*, ut Heinsius vult. Hae enim thermae post Ouidii tempora demum inclaruere.

258. *Hic: bac.*

260. *Gloss. Mos duorum sacerdotum pugnandi singulis annis. Unus alterum interficiebat. Ad quod spectandum plures puellas et iuvenes conveniebant.* Huius rei memor esse debet, qui ep. 12. v. 67-89. penitus intelligere vult, ubi poëta hoc nemus Diana, ibique habitas amantium conversationes, tamque hanc scenam Romanam in remotam atque barbaram regionem transfert, et quidem non sine insigni artificio, quia huius patrii loci descriptio magis ad Romanos pertinebat, eorumque animos magis capiebat, quam si poëta sibi locum pro arbitrio finxisset.

261. *Illa quidem virgo, quia: Illa quod est virgo, quod.*

263. *Rec. man. ames.*

264. *Talia vesta: Vestia Thalia. Sec. man.*

— — *Talia nostra modis.*

quod mihi genuinum nostroque poeta dignum videtur, modo scribatur:

— — *nossa Thalia modis.*

Vulg. lect. ultra molles Nasonis elegos adscendit, et sublimi cothurno accommodator est.

Am. 3, 1, 37, ubi de Musa sua loquitur:

Imparibus tamen es numeris dignata moveri.

Trist. 2, 1, 220.

Imparibus legeres carmina facta modis.

268. *Adesto: adeste.*

273. *Blande iuveni: iuveni blande.* Post v. 277. series carminis luxata est, quam tamen sec. manus ope praefixarum litterarum a b c restituit.

278. *Aget: agat.*

279. *Pr. man. adiungit; sec. admugit.*

280. *Pr. man. adinguit; sec. adbinnit.*

281. *Parcior: fortior.*

284. *Et laqueo: et est laqueo.*

286. *Tecta: pressa.*

287. *Illiū lacrymiis: Illiū et lacrymis.*

293. *Gnosciates: Gnoſiadesque.* Male *Gnosciates*. i. e. *Gnoſiades*. To σ enim non geminari debet. v. Brunck. ad Apoll. Rhod. 4, 434. In numinis et lapidibus Κνωτος. Eadem macula detergenda est Floro 3, 7, 4.

Quidam libri *Cydoniadesque*, quod descendit a *Cydonia*. Variae enim huius urbis formae apud veteres scriptores reperiuntur: *Cydonea*, *Cydon*, *Cydona*, e quibus duas posteriores damnat Salmasius ad Flor. 3, 7, 4. pag. 283. Num recte? dubito. Namque etiam apud Solinum cap. 16. occurrit *Cydona*, nisi etiam hoc loco mavis scribere *Cydoneam* seu *Cydoniam*. *Cydonea* usitatissima forma est. Sil. Ital. 10, 261:

Ecce Cydonea violatus arundine — —

Hinc *mala Cydonea* apud Plin. 15, 11. pr.

Sec. man. in cod. nostro legit: *Sidoneaeque*, forte metri sustentandi gratia.

297. *Haec quae centum: haec centum quae.*

300. *Pr. man. Subsecuisse, sec. substituisse*, quod e vers.

294. male repetitum videtur. Callimach. H. in Dian. v. 163.

— — παρει δε σφισι (cervis) πελυ νεμεσθαι

Ηέης ἐκ λειμόνος ἀμπταμεναι φορεουσιν

Ωκυθον τρεπετηλον.

301. *Nec illam: nec ituram.*

303. *Quid: quo.*

304. *Ille: iste.*

309. *Placeat: placet.*

312. *In Aonio: (gloss. Thebano.) ut Aonio.*

318. *Luxit: iussit*, atque sic man. sec.

Curva: panda. Gloss. *Cum quibus taurus coibat, bas aut ad iuga, aut ad aras deportauit.*

319. *Mentitaquē: commentaque.* Man. rec. omentaque. *Mentita seu commenta sacra h. l. nihil aliud esse possunt, quam hostiae, quae fictis ac simulatis sacrificiis destinatae sunt.* Huic autem sententiae v. 321. repugnat, ubi vera, non simulata sacra memorantur. *Fictis enim sacrificiis quis numina placare potest? Quare lect. omentaque amplector, atque ita coniicio:*

*Dixit; et ingenti iamdudum de grege duci
Iussit, et immeritam sub iuga panda trabi,
Aut cadere ante aras; Omentaque sacra comedit,
Et tenuit laeta pellicis exta manu.*

Omentum, ἐπιπλοον, teste Plin. II, 37. sect. 80. est tunica, a qua ventriculus atque intestina integuntur. Sacra vocantur quia cum reliquis extis ad sacros usus pertinebant. Pasiphae vero furoris ergo vaccae omenta devorabat, atque inimicitiae causa contra hostem defunctam. Atque haec tam furiosa ingluvies Christianum quendam interpolatorem offendisse videtur, qui, falsa religione ductus, haec cruenta sacra eiecit, et ad detestandam gentilium superstitionem piam conjecturam substituit, quae Christianum aliquem magis decet, quam illam aetatem, qua haec cruenta sacrificia adhuc in usu erant. Nam pari modo Bachas, quibuscum nostra Pasiphae v. 312. comparatur, ita in furorem in sacrificiis, Bacho factis, abreptas legimus, ut ne crudis quidem carnibus abstinerent. Cf. Clemens Alex. Protrept. c. 2. Διοιντον μανολην οργιαζοσαι Βανχοι, ἀμοφαγιατην ιερομνην αύγουτες, και τελισκυτι τας κρεωμονιας των φοιων. V. Taylor. ad Dem. Orat. περι σεφ. c. 79.

320. *Lecta: laeta.* Sec. m. *laeta.*

322. Sec. man. pro *meo* posuit *viro.* Male. Ita loqui Ouid. folet. Ep. 12.

*Vix me continui, quin sic laniata capillos
Clamerem MEVS est.*

Ep. I. 83.

323. *Europem se: Se Europem.*

326. *Gloss. taurus.*

328. *Ab: O.*

331. *Nisi: Nifo.* Virg. Aen. 5. 845.

Hic inserti sunt sequentes versus:

Hunc bostem patitur cum reliquis avibus.

Altera Sila, maris monstrum, medicamine Circes.

Pannus scholiastrarum est, qui fabulam de utraque Scylla ad Virg. fidem (in Georg. 1.) accommodarunt, qui Nisi filiam in avem mutatam esse dicit. Alii aliam ad h. l. de variis Scyllis sententiam in margine notaverunt, atque horum commenta postea in textum irrepserunt.

In nulla fere alia re vett. scriptores tam inter se discrepantes ac dissidentes inveniuntur, quam in fabulis de Circe et Scylla. Atque, ne vagus sim, unum hoc de Circe exemplum adduxisse sufficiat. Hanc nimirum alii deam esse statuunt, alii negant. Ouid. Art. Am. lib. 2. v. 124. eam aequoreis deabus accenseret:

Non formosus erat, sed erat facundus Vlixes,

Et tamen aequoreas torfit amore deas. a)

Heinsius

a) Hunc locum sequitur Anton. Panormita, qui in eleg. ad Lamolam (v. Lessing. l. c. p. 9.) ita canit:

Vera mones, fateor, pulchreque adducis Ulixen

Fortiter aequoreas deferuisse deas.

Heinsius legi vult *aequoream deam*, dubitans, an Circe possit deabus adnumerari. Strabo certe cum Ouid. consentit pag. 342: Εῇ δε κατὰ τὴν Αἰθαλίαν λιμνὴ Αργωσ ἀπὸ τῆς Αργυρίου, ὡς Φεστιν. Εκεῖσε γαρ πλευσαὶ τὴν τῆς Κιέρης ὁμηρὸν Στρεβότα τον Ιασονον, τῆς Μηδειας ἐθελεστης ιδειν την ΘΕΑΝ. Ill. Brunck. ad Apollon. Rhod. 4, 658. p. 163. perperam Straboni θεαν pro θεαν obtrudit.

332. *Rabidas*: rabidos. Hoc recte. Fast. 4. 500.

Et vos Nisaei naufragia turba canes.

Amor. lib. 3. eleg. 12. v. 21:

*Per nos Scylla, patri canos furata capillos,
Pube premit rabidos inguinibusque canes.*

Hoc distichon satis confirmat, quae pro damnandis versibus adulterinis v. 331. adduxi. Aliud enim ex altero expressum esse videtur.

333. *Terris*, Neptunumque effugit in: terra, Neptunum effugit in. 335. Pr. man. cur, sec. cui. 338. *Rabidi*: pavidi. 343. *Dubites*: dubita. 348. *Suis*: suos. 351. Pr. man. captatae, sec. captandae; et sic Burm. 352. *Molliet*: molliat. 354. Pr. man. iocis, sec. locis. 356. Ex: e. 357. *Leget*: legat. 366. *Tu facies*: tum facias. 367. *Repetens*: peccens; et sic sec. man. 368. *Addet*: addat. 373. *Iraeque residant* (gloss. quiescant): *Auraeque residant*. Etiam Trist. 4, 5, 20, hae voces in codd. confunduntur. 375. *Violare*: vitiare. 377. *Ad concubitum*: in concubitu. 379. *Hic*: haec. 383. *Sed*: si. 385. *Domina ut*: domina. 389. usque ad 392, a pr. m. omisso, sec. in marginem coniecit. *Tentass*: tentaris. 390. *Ista*: ipsa. 392. *Delapsis*: de laxis. Gloss. cadentibus. Non male. Forte delapsus. 393. *Abrepto*: arrepto. 395. *Noxia culpa*: obnoxia culpea. Illud exquisitus. 405. *Suberit*: aderit. 408. *Positas currus*: expeditus circus. Sec. man. Circus. 411. Pr. m. definitur, sec. definiunt. 413. *Tum*: tu. 415. *Regundis*: gerendis; et sic rec. man. 416. *Viro*; Syro. Rec. m. saera. 418. *Fit*: sit. 419. *Auerat*: auferet. 421. *Veniat*: veniet. Rec. man. veniet succinctus. 422. *Expediat*: expediet, et sic sec. man. 424. *Ema*: emas. 426. *hoc*: nunc, et sic rec. m. 428. *Nec*: ne. Rec. m. iuvat.

iuvat. 433. Reddenda: utenda. Rec. m. credenda. 435. ut deest.
 438. Conscia: nuntia. 439. Mentitaque: imitataque, et sic rec.
 m. 444. Quibus pr. man; sec. quilibet. 447. Si dederit: de-
 deris. 452. Saepe: blanda. 454. Si: ne. 464. Voces: cerae.
 465. Declamat: declamet. 467. Consultaque: consuetaque. 469.
 Accipiat: accipiet. 472. Longa: lenta. Pr. man. Fama; rec.
 frena. 477. Tu modo: modo. 481. Legisse: volet, voluit: vo-
 luit legisse, volet. 482. Veniunt: venient. 488. Laetitiam: le-
 titiam; et sic rec. m. 489. Auferat: adferat, et sic rec. m.
 491. Illa: illi. 493. Columnis: columnas. 497. Speciosa: spa-
 tiosa. 499. Mirare: mirere. 501. Placidas aliquo: plaudas ali-
 quam. Pr. m. puer; sec. puellae. 502. ut: et. 505. Ne: nec.
 506. Ne: nec. Post v. 516. duo disticha desunt; sed ea man.
 rec. in margine notavit. 519. Ut: et. 522. Laedat: laedant.
 526. Fovet: favet. Forte:

— — flamma, qua calet ipse, fovet.

528. India fertur: Dia feritur. Illa lectio defendi potest.
 534. Non: nec. 541. Post: in. 543. Tardo: pando; et sic rec.
 man. 549. In: e. 552. Metu est: metu. 555. Felicior: fidelior.
 557. babes-spectabere: babe-spectabile. babes male. Sed specta-
 bère cum plurimis scriptis et editis servo. Nam quomodo Ari-
 adneum fidus spectabile possit dici, non video, cum una tan-
 tum stella tertiae vel quartae magnitudinis in eo exsplendescat.
 560. Pede: pedi. 561. In placitumque: implicitamque; et sic rec.
 man. Forte in aliquo vetusto exemplari: in placidoque sinu,
 ut Met. 9. 338. Nec: neque. Illud sonantius. 562. Et: ut.
 Hoc placet. Ignorabat nimirum auctor corruptionis rariorem
 usum particulae ut, priscis saepe prout significantis. Cf. Heu-
 singher l. c. ep. 2. v. 105. p. 18. 563. hymenea vocat pars alte-
 ra clamat hecchion: hymenae, canunt: pars clamat, Evie, evoe!
 Illa lectio non fugerat Heinssium. Communis codd. dissensus
 indicare videtur, librarios doctam aliquam nec in vulgus no-
 tam lectionem invenisse, in qua acumen criticum exercere,
 necessitatem sibi impositam putarint.

W 8155

(1)

W 18

ULB Halle
007 668 651

3

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

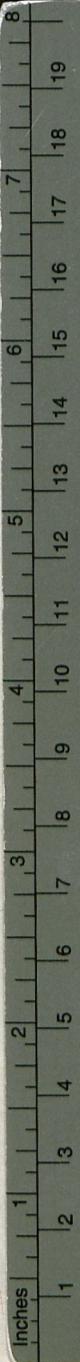
Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

LECTIONVM VARIANTIVM
IN
ARTE AMATORIA OVIDII
EX CODICE HELMSTADIENSI
EXCERPTARVM
SPECIMEN I.

VIRIS
CLARISSIMIS ET DOCTISSIMIS
GEORG. ANT. CHR. SCHEFFLER

DVCALIS INSTITVTI PHILOLOGICO - PAEDAGOGICI
COLLABORATORI AC BIBLIOTHECAE ACAD. IVL.
CAROL. CVSTODI

ET
IO. LVDOLPHO MARTENS

DVC. INSTIT. PHILOLOGICO - PAEDAGOG. COLLEGAE
ORDINARIO BIBL. ACAD. IVL. CAROL. CVSTODI
ET SOCIETATIS DVCAL. TEVTONICAE
HELMST. AB EPISTOLIS

CVM GRATVLATIONE
SVMMORVM IN PHILOSOPHIA HONORVM

A. D. III. CAL. DEC. A. R. S. CIOIOCCCLXXXVI.
AB IISDEM IMPETRATORVM
NOMINE

SEMINARIII PHILOLOGICO-PAEDAGOGICI
OBLATVM
AB AVCTORE

IO. ANT. LVDOV. SEIDENSTICKER.

HANNOV. IVRIŠ VTRIVSQ. CVLTORE
SEMIN. PHIL. PAED. COLLEGA.

HELMSTADII
TYPIS Io. HENR. KÜHNLINI.

ex Donat. aus